

KIRKEBLAD FOR STABY OG MADUM SOGNE

NR. 2 • MARTS - APRIL - MAJ 2023

FOLKEKIRKEN

Budskabet på trøjen – om følelsen af utilstrækkelighed

Hvad er det, der står på din trøje? På mange T-shirts, trøjer og sweaters er der skrevet et kort budskab – ofte på engelsk. Der kan for eksempel stå »*shine like a star*« eller »*Dream big*«, »*Break the rules*«, »*Stay wild – have no fear*«, »*Live fearless*« eller andre korte sætninger i bydeform.

Højskolelæreren Christian Hjortkær udgav i 2020 bogen »*Utilstrækkelig*« med undertitlen: »*hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge*«. I den bog fremlægger han den tese, at vi i dag lever i en påbuds-kultur omgivet af påbud, der handler om, hvad vi skal gøre, for at få succes i livet. Disse påbud/budskaber er i virkeligheden uopfyldelige og resulterer ofte i en følelse af utilstrækkelighed.

Hvor finder vi disse påbud? De findes mange steder. De findes i reklamer, og på meget af det tøj, som vi køber. Hvad er det gennemgående træk i disse påbud- og hvad gør ordene ved os? Prøv at se på dette billede af en T-shirt til børn. Det billede har jeg taget i en butik i Holstebro. Der står »*Make everyday sparkle*«. (Dk: »Få hver dag til at funkles«). Er det et godt budskab? Måske. Naturligvis er det en god ambition at ville gøre hver dag så god som muligt. Men kan

man forlange af et barn eller en voksen, at vi skal få alle dage i vores liv til »at funkles« som stjerner, som teksten tilskynder til? Kan jeg få de almindelige »leverpostejdage« i mit liv til at funkles, så hver dag bliver fantastisk og succesfuldt? Nej – det kan jeg ikke, fordi der er en lang række andre faktorer, som har

→

betydning for min dag, som jeg ikke er herre over. At få hver dag i et liv til at funkle er i virkeligheden et *uopnåeligt* mål. Det er ingen mennesker i stand til. Men bydeformen på T-shirten bliver stående sammen med alle de andre budskaber i bydeform, som vi omgiver os med i påbudssamfundet.

Følelsen af utilstrækkelighed

For at forstå nutidens udbredte følelse af utilstrækkelighed kan vi prøve at springe 100 år tilbage i tiden.

Min farfar og farmor (født i henholdsvis 1920 og 1921) voksede op på landet – i Thy. Det var en anden tid. Dengang var samfundet præget af det, som man med sociologen Alain Ehrenberg kunne kalde en forbuds- og lydighedskultur. Min farfar og farmor voksede op i en landbrugs-kultur, hvor der var nogle tydelige sociale og moralske spilleregler for hvad man måtte og ikke måtte. Sociologen Alain Ehrenberg anvender begrebet »det tilladtes territorium«, som beskriver et tydeligt afgrænset felt for, hvad der var god opførsel. Hvis man gik over stregen, så fik man et rap over nallerne og så skyndte man sig tilbage til »det tilladtes territorium«. Og så sagde man »Undskyld«. Fordelen ved at vokse op i en forbuds-lydighedskultur var, at reglerne var til at få øje på. Men konsekvenserne ved at overtræde reglerne kunne være hårde. Dengang var det for eksempel ilde set, at en kvinde fik et barn uden for ægteskabet. Det var *udenfor* »det tilladtes territorium«. Og bagsiden i forbuds- og lydighedskulturen var den skam og skyld, som man pådrager sig, når man ikke formår at indordne sig i forbuds- og lydighedskulturen. Følelsen af skyld, når man havde overtrådt reglerne, kan være en meget tyngende følelse.

Det er imidlertid ikke det problem, som de unge mennesker brydes med i dag, hvis man spørger Christian Hjortkjær. For i den periode, der er gået fra min farfar og farmor levede, og til i dag, er vi

gået fra en forbuds- og lydighedskultur til en præstations- og påbudskultur. Eller sagt på en anden måde: Vi er gået fra regler til *idealer*. Og måske har vi glem, at idealer er *ideelle* – ikke reelle. I dag er der ikke meget, som de unge *ikke må*, til gengæld er der rigtig meget, som de *skal*. Og problemet med de mange påbud og de høje idealer er, at vi aldrig kan nå i mål med dem. For – hvornår har vi gjort nok?

Christian Hjortkær, der til daglig underviser unge mennesker på Silkeborg Højskole, skriver, at de unge mennesker i dag ikke lider af skyldfølelse som følge af noget, man har gjort forkert. De lider snarere af den nævnte følelse af utilstrækkelighed, at man aldrig har gjort nok. Og utilstrækkelighedsfølelsen kan være en ualmindelig nederdrægtig og selvdestruktiv følelse. Hvordan kan det være, at den kommer? En del af årsagen er de mange påbud, som vi er omgivet af i dag. De findes i slogans i reklamer, på tøjet – og på andre produkter. Men hvilken forestilling om livet ligger der bag de mange påbud? Der ligger den forestilling bag, at mennesket selv skaber sit eget liv.

Skaber vi selv vores liv?

C.H. skriver i bogen:

»'Du kan, hvad du vil' Det lærer vi vores børn i dag. Ofte direkte fulgt op af tilføje-lsen: 'Du skal bare ville det nok'. Det er en underlig sætning. Den er selvfølgelig sagt i den bedste mening, Som en opmuntring... Men det er jo forkert. Det er en løgn. Jeg kan ikke, hvad jeg vil. Jo, nogle ting selvfølgelig, men ingen mennesker kan ganske enkelt alt det, de vil. Og hvad der er endnu vigtigere: Det er ikke op til min vilje, om jeg kan det. Det er simpelthen en psykisk overbelastning at lægge på det enkelte menneskes vilje. At bare man vil, så kan man. Det er ikke så mærkeligt, at i forhold til dette billede af menneskets evner, så føler man sig utilstrækkelig...«. (Utilstrækkelig side 50)

Ovenstående citat udtrykker en tro på menneskets almagt i og over alle livets forhold. Ordene om, at *man kan, hvad man vil*, underbygger den fortælling, at det enkelte menneske har alle muligheder og at vi indeholder ethvert potentiale. Mennesket kan således realisere alle sit livs drømme – det er bare et spørgsmål om vilje. Vi skaber selv vores liv. Vi er med andre ord gud i vores eget liv. For »du kan, hvad du vil«.

Men er det virkelig sandt?

Vi skaber ikke selv vores liv

Den kristne tro kan byde ind med et andet perspektiv i forhold til fortællingen om, at vi selv skaber vores liv, som er det bagvedliggende narativ i påbudssamfundet. Den kristne skabelsesberetning fortæller os, at Gud er Gud og at vi er mennesker, unikke og fantastiske, men skabt af Gud – ikke af os selv. Vi er således ikke herre over vores egen tilværelsen. Hver især er vi skabt med et potentiale til at realisere vores liv, men det er langt fra alt det iboende potentiale, der kan realiseres. Dertil er vores skabthed for skrøbelig og uperfekt. Ligesom mange faktorer kan spille ind på om dagen bliver god – er der mange faktorer, der har indflydelse på, hvordan mit liv bliver.

Pointen i skabelsesberetningen er, at meningen kommer »udefra«. Meningen er i en vis forstand givet på forhånd – som *en opgave*. Derfor behøver vi ikke

selv skabe meningen med vores liv. Den er dér, hvor vi i vores daglige liv går og står. Meningen er først og fremmest *den opgave* at tage vare på livet og forholdet til vores næste.

Den største gave i tilværelsen

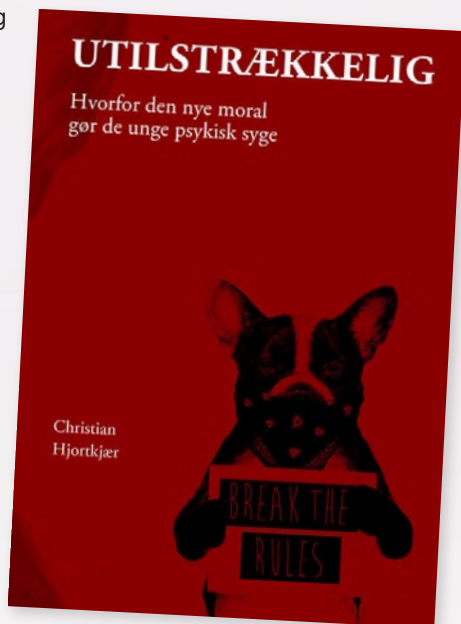
Hvor tidsånden råber til os, at vi skal få dagene til at *funkle*, at vi skal *shine* og *skille os ud* og *være fantastiske* og *unikke*, så hvisker Helligånden et helt andet

budskab til os fra Jesus: Den siger: »Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift.« Guds rige er det fællesskab, som Gud lader komme til syne i vores liv. Gudsrige er altså ikke noget, som vi selv skaber. Ved nærmere eftertanke er det sandt: Der er så meget, som vi får givet. I tilgift.

Der er mange andre kilder til glæden end det, som jeg selv skaber eller frembringer. Synet af en

bølgende rapsmark på en sommerdag. Et smil, der møder mig på vejen. Samvær og fællesskab med andre. Et kærtegn fra ægtefællen. Duften af frisk ingefær og lime. En telefonopringning fra en ven. En gåtur i Husby Plantage på en stille efterårsdag osv. osv. Den største gave i tilværelsen er nok i virkeligheden alt det, som jeg ikke selv har skabt eller frembragt. Netop dén tanke kan man godt finde ro ved – i en verden, hvor påbuddene kan være temmelig påtrængende.

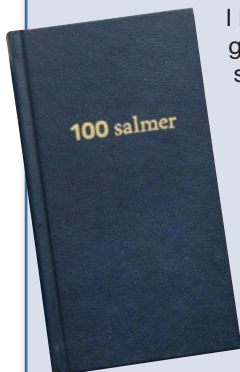
JWA

■ Salmemaraton 2023 – med finale!

Torsdag den 16. marts kl. 19.00 i Ringkøbing Kirke
og torsdag den 20. april kl. 19.00 i Staby Kirke

Salmemaraton
i Ringkøbing
Provsti med
nye moderne
salmer

I Ringkøbing Kirke vil sognepræst og provst Margrethe D. Koch sammen med organist Klavs V. Jensen guide os igennem 10 salmer i den nye salmebog »100 salmer«.

I Staby Kirke er det sognepræst Jesper W. Andersen sammen med organist Anne Sophie Parbo, der vil fortælle, spille og synge salmerne sammen med os.

Salmerne er også helt nye for os, derfor glæder vi os til at lære dem sammen med jer!

Alle er velkomne! Medbring gerne kaffe/te til pausen.

Til finalen i Staby Kirke serveres gratis kaffe og kage til alle fremmødte sangfugle og andre interesserede!

■ Sang- og fortælleaften med Willy Egmose

Onsdag den 22. marts kl. 19.30 i Staby Sognegård

Willy Egmose kommer til Staby Sognegård og holder et musikforedrag med indlagte fællessange.

Willy Egmose, der er født blind, har efter at have taget Kirkemusikalsk Diplomeksamen været organist ved Skjern Kirke fra 1968 til 2014. Sideløbende har han dyrket jazzmusikken, blandt andet i Willy Egmose Trio og ungdomskoret Willys Jeep.

Han har kombineret sine to musikalske løbebaner i den lange række af melodier, som han gennem de seneste fire årtier har komponeret til nye (og ældre) salmetekster.

Han har således været banebrydende inden for brugen af den såkaldt rytmiske musik i kirken og grundlagt en tradition, som flere yngre komponister har været med til at videreføre.

Ind imellem fortællingen spiller Willy Egmose og der vil blive sunget nogle af hans skønne melodier.

Alle er velkommen, og der er gratis entré.

Staby Højskole,
Staby-Madum Menighedsråd

■ St. Laurentius

Madum Kirke stammer fra omkring år 1100, hvor skibet og koret blev opført. På daværende tidspunkt blev kirken inviet til St. Laurentius en katolsk helgen. Han er de fattiges, de forbrændtes og brandvæsenets helgen.

Figuren af St. Laurentius hænger på den nordlige væg i »tårnrummet« af kirken.

■ Denne kommen og gåen

Helligtrekonger-arrangement 8. januar.

Først var der gudstjeneste i Staby Kirke, dernæst sammenkomst i konfirmandstuen i Staby Præstegård.

Lone Fournaise stod klar med bogen skrevet af Benny Andersen: 'Denne kommen og gåen'. Først læste hun en avisartikel op, og disse ord blev som en rød tråd ført videre til et digt Benny Andersen havde skrevet.

Som sidste indslag læste hun en lille sjov historie op, som handlede om, hvad fugle siger set fra en bedsteforælders side og så fra et barnebarns side. Ord og bogstaver jonglerede rundt mellem hinanden akkurat som vi kender Benny Andersen. Dejligt at få det genopfrisket.

Lone Fournaise med bogen 'Denne kommen og gåen'. Ved vinduet sidder Frede Ejlersen.

6. december. Vokal Vest øver i kirken inden det gælder.

27. november, 1. søndag i advent.

I samarbejde med Aktiv Staby arrangeres eftermiddagen. Minikonfirmanderne opfører krybbespillet med hjælp fra tre voksne, som spiller 'De vise mænd'.

Efter krybbespil er der historie, sang og besøg af julemanden på 'Den grønne Plads'.

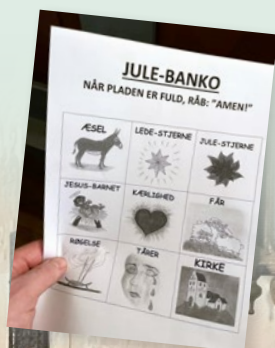
15. december.

Staby Efterskole medvirker
i en julegudstjeneste.

20. december. Lærke-
reden kommer på besøg.

21. december.
Med grønne veste
indtager børnene fra
Staby Skole kirken.
Der er banko hvor
alle kan være med.

■ Aktivitetskalender

21. februar kl. 19.30 i Staby Sognegård
Staby Højskole. Lissi og Helge Bjerg Mikkelsen, 'Møder med betydning – fra Afrika til Madum', Staby Højskole

22. marts kl. 19.30 i Staby Sognegård
Willy Egmoser kommer og fortæller om sit liv som musiker. Se s. 4.

29. marts kl. 19.00 i Kirkehuset i Ulfborg Generalforsamling i Distriktsforeningen. Alle er velkommen.

20. april kl. 19.00-21.30 i Staby Kirke
'100 salmer', det er sidste gang. Anne Sophie spiller til. Arrangeret i samarbejde med Ringkøbing Provsti.

25. april kl. 19.30
Henning Frederiksen fortæller om: Dengang magtens centrum lå rundt om Nissum Fjord. Staby Højskole.

26. april kl. 17.00
Spagettigudstjeneste i Staby Kirke. Derefter fællesspisning i Staby Sognegård.

2. maj kl. 19.00-21.00 i Staby Sognegård
Menigheds møde for Madum og Staby Sogn.

5. maj kl. 10.30 i Staby Kirke
Konfirmation.

24. maj kl. 19.00-20.30
– »Staby Kirkegård«
Kirkegården før, nu og hvad med fremover? Kirkegårdsrundvisning, fortællinger, anekdoter og andre røverhistorier ved tidl. graver Hans Posselt og nuværende graver Kaj Jeppesen. Staby Højskole.

■ Gudstjenester på Ulfborg Aktivcenter

Cafeteriet kl. 14.00 med efterfølgende kaffe – Lindestien Nord kl. 15.00

Torsdag 23. feb. Gitte Hansen

Torsdag 9. marts Gitte Hansen

Torsdag 16. marts Jesper W. Andersen

Torsdag 30. marts Jesper W. Andersen

Torsdag 13. april Gitte Hansen

Torsdag 27. april Jesper W. Andersen

Torsdag 11. maj Gitte Hansen

Torsdag 25. maj Jesper W. Andersen

Torsdag 8. juni Gitte Hansen

Torsdag 22. juni Jesper W. Andersen

■ Konfirmation i Staby Kirke

St. Bededag – 5. maj kl. 10.30

- Jeppe Simmel Jacobsen
- Samuel Richter Lassen
- Nicklas Birch Jakobsen
- Ingrid Silje Rønhøj Jensen

■ Kørsel

Man er meget velkommen til at henvende sig til koordinator Ane Thomsen, hvis man ønsker kørsel – herunder også for kørestolsbrugere til gudstjeneste eller anden kirkelig handling i både Madum og Staby.

Tlf. 2910 2923 eller 9749 2341 eller anethomsen2@gmail.com

■ KFUM-spejderne - Ulfborg Gruppe

Adresse: Knuden, Søparken 12, Ulfborg

KFUM-Spejderne i Danmark er et frivilligt børne- og ungdoms-arbejde, der hviler på det folkelige grundlag.

I spejderarbejdet lægger vi vægt på, at børnene får oplevelser i nær kontakt med naturen og tilegner sig færdigheder, der er med til at udvikle dem som hele mennesker.

Der bliver sunget, leget, fortalt historier, lavet knob etc.

Vi mødes:

BÆVERE **Mandag kl. 18.00-19.30**

Leder: Kasper S. Thycozen, tlf. 3033 8570

ULVE **Mandag kl. 18.00-19.30**

Leder: Anette Kobborg, tlf. 2071 4556

SPEJDERTROPPE... **Tirsdag kl. 19.00-21.00**

Leder: Morten Dahl, tlf. 2480 4986

Gruppeleder: Per Jensen, tlf. 2539 9669

■ Stenene fortæller om sig selv

Karen Nørgaard er Staby Kirkes rundviser og hun kan blandt andet oplyse om denne mursætning:

Døren har tidligere været brugt som præstens indgang. I en synsforretning i 1613 kan man læse om kirkens omfattende forfald. I 1650 solgte kongen Staby Kirke til Niels Trolle, Pallisbjerg. Det har højst sandsynligt været Niels Trolle, der finansierede denne afblænding af døren. Det blev nødvendigt at lægge røde sten ind, og det vides med sikkerhed, at disse sten er lavet i det nu nedlagte Svendsholm Teglværk, Staby. Her blev brændt, hvor blandt andet lyng og tørv var brændselskilde. Stenene blev lagt lagvis inde i ovnen med nævnte energikilde, og brændt derefter. Det gav stenene forskellige farver og karakter. Nogle blev helt keramiske og hårde. Andre blev brune og de sten der lå i midten blev gule. – Og så har vi de omtalte røde, der er eksempler på i Staby Kirke.

■ **Kirkegårdstaksterne** kan fås ved henvendelse til graverne og kirkevægerne.

■ **Referater** fra menighedsrådenes arbejde kan læses på Staby Kirkes hjemmeside: www.stabykirke.dk – I venstre side på forsiden skal man klikke sig ind under hovedmenu, derefter Menighedsrådet.
Staby-Madum Menighedsråd

Kirkebetjeningen

■ STABY:

Graver: Kaj Jeppesen
Tlf. 3035 8422

Organist: Anne Sophie Parbo
Tlf. 2624 8161
asparbo@gmail.com

Kirkevæрге: Edith Bennedsgaard
Tlf. 9749 1597 / 6175 8500

Kirkesanger: Ane Thomsen
Tlf. 2910 2923

■ MADUM:

Graver: Mie Vestergård
Tlf. 5121 3234
Mail: graver.madum@gmail.com

Organist: Anne Sophie Parbo
Tlf. 2624 8161
asparbo@gmail.com

Kirkevæрге: Arne Søgaard
Tlf. 3027 1767

Kirkesanger: Ane Thomsen
Tlf. 2910 2923

Sognepræst Jesper Wiborg Andersen

Nørrevej 5 · 6990 Ulfborg
Mobil: 5150 4081 / E-mail: jeka@km.dk
Træffes alle dage undtagen mandag

Højskolesangbogens 18. udg. nr. 263

*Lysfyldt morgen, til marven kold,
med rim på tage og træer!
En fuglestemmes vellyd fornemmes.
- Eja den første stær!*

Johannes V. Jensen 1925

■ Mødeliste for Staby-Madum Menighedsråd 2023

Møderne er offentlige og foregår i Staby Præstegård. Menighedsrådet foregår dog i Staby Sognegård.

Regnskabsmøde 7. marts
kl. 14.00-16.00.

Menighedsrådsmøde 11. april
kl. 14.00-16.00.

Menighedsrådsmøde 2. maj
i Staby Sognegård kl. 19.00-21.00.

Menighedsrådsmøde 13. juni
kl. 19.00-21.30.

Menighedsrådsmøde 8. august
kl. 19.00-21.30.

Menighedsrådsmøde 26. september
kl. 19.00-21.30.

Menighedsrådsmøde, konstituerende
14. november kl. 19.00-21.30.

■ Kirkelige handlinger

Døbte i Staby Kirke

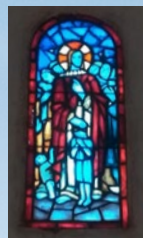
06.11.2022 Freja Bjerg Beth og
Sofie Bjerg Beth

Begravede/bisatte fra Staby Kirke

28.10.2022 Tove Faurholdt Jensen
29.10.2022 Peder Ravn

Nyt fra Staby-Madum Menighedsråd

I slutningen af november og hele december var der stor aktivitet i forbindelse med julen. Krybbspillet var et samarbejde med Aktiv Staby, og folk var gode til at støtte op om arrangementet.

Et samarbejde med Ulfborg og 'De vestlige Sogne' omkring julekoncerten blev også en realitet: Vokal Vest udsatte vore julesalmer for flere korværk, så den uundgåelige julestemning bredte sig i kirken. Resten af december måned var fortsat henvendt sig til folk i alle aldre. Lærkereden, Staby Skole og Staby Efterskole kom på besøg. Tusinde tak til alle der på hver jeres måde bidrog til en dejlig julemåned i de to kirker.

Ved Madum Kirke er en længe ventet ny hoveddør i sigte. Døren skal blot møttes med olie en tre gange mere på værkstedet, så skulle vi gerne om føje tid kunne præsentere en rigtig flot fyldningsdør i eg. Vi glæder os meget til at se resultatet.

Kirkeklokken i Staby Kirke bliver trukket af en fornylig udskiftet motor. Den gamle motor var nedslidt efter at have virket i snart 50 år. Endvidere er der bestilt et nyt og opdateret digitalt klokkespilsstyring. Vi håber det kommer i orden her først på året, så det også vil køre igen med fornyede kræfter.

Ved siderne af flisegangen op til indgangspartiet til Madum Kirke er der blevet plantet storkenæb plus nogle små takstplanter. Vi ser frem til et blomstrende skær ved denne facade hen over sommeren.

I det nordvestlige hjørne af Staby Kirkegård er en del af grusbelægning blevet skiftet ud med et fint »græstæppe«. Der tænkes i græs og planter for tiden på de to kirkegårde.

Lise Nørgaard døde den 1. januar 2023. Den kristne tro var et af de mange lag der var i hendes tv-serie Matador, som blev sendt i Danmark i perioden 1978-1982. I

hendes sidste interview takkede Lise Nørgaard af, det samme gør vi for hendes store betydning for vores kultur i Danmark.

Forårets arrangementer byder på to sang-aftner. Den 22. marts vil Willy Egmosse holde et musikforedrag om sit liv som musiker, og han spiller også til fællessang. Den 20. april runder vi salmesangsmaraton '100 salmer' af i Staby Kirke. Så er samtlige 100 salmer indsunget her i provstiet.

Sidst i april er det børnenes og alle andres tur, – spaghettigudstjenesten i Staby Kirke er placeret den 26. april. Og endelig er foråret festens tid, med påsken først i april og konfirmationen på St. Bededag den 5. maj som klare højdepunkter. Vi ønsker de unge mennesker en rigtig god dag.

Den 2. maj er der mulighed for at medvirke ved et menigheds møde, hvor årets gang gennemgås og hvor 'Ordet er frit' også er sat på som punkt på dagsorden.

Endnu engang vil Knud Jacobsen rydde haven til fordel for friluftsgudstjenesten 2. pinsedag, tak for det.

Vel mødt hver og én i den kommende tid.

Med ønsket om et lyst og lunt forår, samt en glædelig påske.

*Staby-Madum Menighedsråd
v/ Ane Thomsen*

Rundvisning i vore to kirker med varighed efter ønske

Rundviser i Staby Kirke: Karen Nørgaard 2890 0039, 9749 1677.

Rundviser i Madum Kirke: Jesper Wiborg Andersen tlf. 5150 4081, Arne Søgaard tlf. 3027 1767.

■ Gudstjenester

		■ Staby	■ Madum
5. marts	2. s. i fasten	10.30 JWA Kirkekaffe	
12. marts	3. s. i fasten		10.30 JWA Kirkekaffe
19. marts	Midfaste	09.00 J. Sandal	
26. marts	Mariæ bebudelse	09.30 Bemærk tidspunkt!! JWA	
2. april	Palmesøndag	10.30 JWA Kirkekaffe	
6. april	Skærtorsdag		10.30 JWA Sandwich
7. april	Langfredag	10.30 Liturgisk JWA	
9. april	Påskedag	10.30 JWA	09.00 JWA
10. april	2. påskedag	09.00 J. Sandal Kirkekaffe	
16 april	1. s. e. påske	10.30 JWA	
23. april	2. s. e. påske	10.30 JWA Kirkekaffe	
30. april	3. s. e. påske		10.30 JWA Kirkekaffe
5. maj	Bededag	10.30 JWA * Konfirmation	
7. maj	4. s. e. påske	10.30 JWA	
14. maj	5. s. e. påske	09.00 J. Sandal	
18. maj	Kr. Himmelfart	10.30 JWA Kirkekaffe	
21. maj	6. s. e. påske		10.30 JWA Kirkekaffe
28. maj	Pinsedag	10.30 JWA	09.00 JWA
29. maj	2. pinsedag	10.00 JWA hos Knud Jakobsen, Skorkærvej 2. Kirkekaffe	
4. juni	Trinitatis	10.30 JWA	

Indsamling til: * Børnesagens Fællesråd